

Preventivní program na téma SYNDROM CAN (Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte)

Název: **Co je příjemné tobě, není příjemné mně.**

Vypracovaly: Sabina Szipinová, Tereza Uhlířová, 2. ročník prezenčního bakalářského studijního programu Sociální pedagogika, Univerzita Tomáše Bati, Fakulta humanitních studií

- **Pro koho je program určen:** pro žáky 6.- 7. tříd
- **Jak dlouho bude program probíhat:** 4 setkání po týdnu (měsíc)
- **Doba každého setkání:** 90 minut (45+45 minut) + 10 minut přestávka
- **Dlouhodobý cíl programu:** Seznámit žáky se syndromem CAN, jeho znaky, možnostmi pomoci a prevence

OBSAH

1. Den	2
Krátkodobé cíle:	2
AKTIVITY – ČÁST 1	2
Přivítání:	3
Seznámení	3
Kdo to je?	3
Prezentace, Seznámení s kontakty, s aplikacemi nepanikař, nenech to být...	3
AKTIVITY – ČÁST 2	4
Věž vzorů	4
Porozumění	5
Tabu zóny	5
Diskuse v komunitním kruhu	5
2. Den	5
Krátkodobé cíle:	5
AKTIVITY – ČÁST 1	6
Opakování z minulého setkání	6
Přenáška ohledně sexuálního chování, pornografie	6
Video – Jak bojovat proti kultuře znásilnění (na webu Edu ČT)	6
Taktiky, které můžeme využít, pokud ke znásilnění dojde:	7
Co mám dělat?	7
V síti	8
Pornografie (pokračování přednášky)	8
AKTIVITY – ČÁST 2	8

Běž, zapamatuj, řekni, zapiš	8
Co se stalo?	9
Twister	9
Diskuse	9
3. Den	9
Krátkodobé cíle:	9
AKTIVITY – ČÁST 1	9
Opakování z minulého setkání	9
Lidské bingo	10
Co je příjemné mně nemusí být příjemné tobě	10
Ideální rodiče	10
AKTIVITY – ČÁST 2	10
Návštěva externího pracovníka	10
4. Den	11
Krátkodobé cíle:	11
AKTIVITY – ČÁST 1	11
Opakování z minulého setkání	11
Molekuly	11
Karty emocí	11
BLA BLA BLA – nakažlivé emoce	11
Tichá pošta	12
AKTIVITY – ČÁST 2	12
Vytvoření plakátu ve skupinách	12
Konečná evaluace	12
PŘÍLOHY:	14
INTERNETOVÉ ZDROJE:	15
ZDROJE OBRÁZKŮ:	15

1. Den

Krátkodobé cíle:

- Poskytnout žákům základní informace o syndromu CAN a jak ho rozpoznat
- Rozvíjet komunikační dovednosti a schopnost spolupráce u žáků
- Učit žáky kritickým a logickým myšlenkovým procesům

AKTIVITY – ČÁST 1

- Pomůcky potřebné k realizaci programu: papíry, psací potřeby, míček, projektor

- Pracovníci, kteří se účastní programu: Sociální pedagog
- Místo, ve kterém se program koná: Třída

Přivítání:

- Přijdeme do třídy, přivítáme se s žáky, představíme se kdo jsme a za jakým účelem jsme přišli. Sdělíme žákům, že se můžou těšit na čtyři společné setkání spojené s tématem syndromu CAN (Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte)
- Vytvoříme si ze začátku pár pravidel.
 - Domluvíme se s žáky, že v případě jakéhokoliv dotazu se nemusí ostýchat se na cokoli zeptat.
 - Sdělíme, že jsme si všichni rovni, nebudeme se nikomu za nic posmívat a budeme respektovat názor každého.
 - Také je důležité zmínit, že pokud bude žákovi nepříjemné o některých věcech mluvit, nebudeme jej do toho nutit.
 - Dále je podstatné žákům vysvětlit, že není ostuda se s čímkoliv svěřit. Buď na konci každého dne programu či emailem. A také s nimi probrat, že svěřit se je zcela přirozené a normální. A také, že je nikdo nebude odsuzovat.
- Čas: 5 minut.

Seznámení

- Žáci sedí v kruhu a posílají si mezi sebou míček. Ve chvíli, kdy k žákovi připutuje míček, vysloví své jméno a řekne, co má na sobě rád, čeho si na sobě váží.
- Čas: 10-15 minut

Kdo to je?

- Vytvoří se skupiny, ve kterých se bude nacházet 6-7 žáků (záleží na počtu dětí ve třídě). Ve chvíli, kdy jsou týmy vytvořeny, žáci napíší své jméno na papírek, přeloží jej a vloží do nádoby své skupiny. Po vložení všech jmen přijde každý žák a vytáhne si jedno jméno, přečte si ho a vytáhne si další papírek, který bude znázorňovat jakou aktivitu budou vykonávat. Mezi výběrem je pantomima, kreslení nebo mluvení. Žák bude mít za úkol popsat svého spolužáka, jehož jméno si vytáhl.
 - Pravidla aktivit:
 - Při pantomimě dítě nesmí ukázat na danou osobu.
 - U kreslení nesmí napsat žákovo jméno.
 - Při mluvení nesmí říct žákovo jméno, ale bude například popisovat jeho vlastnosti.
- Čas: 15 minut

Prezentace, Seznámení s kontakty, s aplikacemi nepanikař, nenech to být...

- **Prezentace**
 - Seznámení s tématem
 - Co dělat v případě výskytu syndromu CAN.
 - Je důležité zmínit, že se žáci nemusí obávat svěřit se, pokud situace nastane.
(U nich či u jejich blízkých přátel)
- **Nepanikař:**
 - Česká aplikace na pomoc při psychických potížích
 - pomoc při nejdůležitějších duševních potížích – deprese, úzkost a panika, sebevražedné myšlenky, sebepoškozování, PPP
 - Naleznou zde tipy, jak se v dané situaci uklidnit a cvičení (dechové, relaxační)
 - Dále jsou tady kontakty na pomoc (Linka bezpečí, krizová centra, online chat, tipy na terapeutky, psychology v okolí)
 - Záznamy nálad, myšlenek, spánku (aplikace se zeptá, jak se člověk každý den cítí a na základě údajů vytvoří statistiku)
 - V každém odvětví něco jiného
- **Nenech to být:**
 - Anonymní aplikace “online schránka důvěry”
 - V případě, zda bylo dítě svědkem či obětí šikany, napíše anonymní oznámení, které (pokud je aplikace spojená se školou) přijde školnímu psychologovi/výchovnému poradci/ metodikovi prevence
 - Dítě zde ale nemusí psát pouze o šikaně, oznámení se může týkat i problémů doma či pokud má žák problémy s učením (popř. něco jiného – záleží na situaci)
- Další kontakty – Linka bezpečí, Unie Kompas (nizkoprahové kluby, terénní sociální práce pro děti a mládež) + na koho se obrátit ve škole
- Čas: 15 minut

PŘESTÁVKA

AKTIVITY – ČÁST 2

- Pomůcky potřebné k realizaci programu: papíry, psací potřeby, špejle, špagety, izolepy, provázky, tabule, papíry s vytištěným obrysem postavy
- Pracovníci, kteří se účastní programu: Sociální pedagog
- Místo, ve kterém se program koná: Třída

Věž vzorů

- Děti se rozřadí do skupin (například po 5 osobách) a za pomoci špejlí, špaget, izolepy či provázku vytvoří společnými silami věž. Na stavění věže dostane každá skupina 10 minut a po odpočítání času vezme každý žák malý papírek, napíše na něj svůj vzor a přilepí ho na věž jako vlajku. Úkolem sociálního pedagoga bude se s žáky pobavit o tom, proč si vybrali zrovna tuto osobu jako svůj vzor.
- Čas: 15-20 minut

Porozumění

- Na tabuli se napíší pojmy: týrání, zneužívání, zanedbávání a sociální pedagog vyzve žáky, aby mu řekli své nápady, co do každé kategorie patří. Důležité je žákům zmínit také příklady toho, co do těchto kategorií nepatří, aby si uvědomili, že jejich rodiče nejsou tak zlí, jak je vidí ve svých očích. Zmíníme například, že pokud rodiče nekoupí dítěti drahý telefon, tak se nejedná o zanedbávání. Dalším příkladem je jemné poplácání dítěte přes plenu. Tento případ není týrání. U zneužívání je složité vymyslet příklad, ale dala by se použít situace na letní rodinné dovolené, kdy všichni členové jsou v plavkách a užívají si moře. To, že má dítě na sobě plavky není zneužívání. (Pokud ale po něm někdo chce, aby se vysvlékl či vyfotil, zde se vytváří velký problém na který je potřeba upozornit!)
- Čas: 10-15 minut

Tabu zóny

- Každému žákovi se rozdá papír, na kterém bude nakreslený panáček. (čistý obrys postavy) Jejich úkolem bude zakroužkovat na postavě kde by jim vadilo, kdyby se jich druhá osoba dotýkala a papír přeloží a odevzdá. Tato aktivita je anonymní (pokud se daný člověk nechce sám podepsat)
- Během kroužkování tabu zón sociální pedagog nakreslí na tabuli stejnou postavu.
- Poté se odevzdané papíry zamíchají a několik z nich se vylosuje. Podle těchto vybraných listů se na tabuli nakreslí právě ty tabu zóny, které studenti zakroužkovali. Pobavíme se s žáky, proč jsou zrovna tato místa pro osobu nepříjemná v případě dotyků cizí osoby.
- Čas: 10 minut

Diskuse v komunitním kruhu

- Promluvíme si s žáky, co se jim líbilo, co si za první sezení zapamatovali.
- Čas: 5 minut

2. Den

Krátkodobé cíle:

- Seznámit žáky s tématem sexu, násilného sexuálního chování a pornografie
- Tvořit pozitivní a otevřený přístup žáků k tématům vztahujících se k sexuálnímu chování
- Seznámit žáky s problematikou znásilnění a naučit je, jak by situaci měli řešit

AKTIVITY – ČÁST 1

- Pomůcky potřebné k realizaci programu: papíry, psací potřeby, tabule, projektor, papírky s pojmy (+připravené video, dokument)
- Pracovníci, kteří se účastní programu: Sociální pedagog
- Místo, ve kterém se program koná: Třída

Opakování z minulého setkání

- Na tabuli se napíše pojem SYNDROM CAN a každý žák přijde k tabuli, vezme fixu a napíše slovo spojené k tématu šikana (nejlépe, aby se dívali, co napsali spolužáci před nimi a aby se slova neopakovaly)
- Čas: 5 minut

Přednáška ohledně sexuálního chování, pornografie

- (jedna vyučovací hodina)
- Seznámit žáky s tématem sexu formou přednášky, především důležité zásady bezpečného a zdravého sexuálního života tj., sex je v České republice legální od 15 let věku, používat antikoncepci či nestřídat sexuální partnery. Zdůraznit především to, že sex by měl být dobrovolný a „ne“ znamená „ne“. V případě nedobrovolného sexu do 15 let jde o pohlavní zneužití a od 15 se jedná o znásilnění.
 - **Kdy jde o znásilnění?** – někteří z žáků dostanou papírky s pojmy, vždy nahlas přečtou, co je na papíru napsané a společně k danému pojmu rozvedeme krátkou diskusi (viz. příloha)
 - Pokud jedna z osob s pohlavním stykem nesouhlasí
 - Jde o násilný pohlavní styk
 - Pokud jeden z aktérů požaduje antikoncepci, druhý ne, a sex i přesto proběhne
 - Pokud je jeden z osob v bezvědomí, pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek a není schopen vnímat realitu

- V případě, kdy byl sex dobrovolný a během jeho průběhu jeden z aktérů požaduje konec, ale sex i přesto pokračuje dál

Video – Jak bojovat proti kultuře znásilnění (na webu Edu ČT)

- <https://edu.ceskatelevize.cz/video/13725-jak-bojovat-proti-kulture-znasilneni>

Taktiky, které můžeme využít, pokud ke znásilnění dojde:

- **Mluvte** – pokuste se navázat slovní kontakt, tím se pro útočníka stanete konkrétní osobou a jeho zájem může ochabnout. Mluvte na něj pomalu a klidně, nevyčítejte, nekřičte. Snažte se tvářit chápavě, vcítit se do útočníka a mírnit jeho agresi. Tato taktika od vás vyžaduje pohotovost a sebezapření, může mít překvapivě dobré výsledky.
- **Pasivní odpor** – spočívá v překvapivém chování. Například můžete předstírat nevolnost, začít kulhat, zavolat na fiktivní osobu, která se opozdila, nebo můžete říct, že máte pohlavní nemoc či že jste těhotná. Pachatel se může zaleknout a od svého úmyslu upustit úplně. Nebo získáte čas na rozmyšlenou a můžete zhodnotit svou situaci a možnosti.
- **Běh** – začít běžet je dobrá taktika, pokud víte, kam běžíte a jste si jistá, že tam doběhnete. Jestli chodíte pravidelně nějakou trasu, kde vám hrozí přepadení, promyslete si únikovou cestu.
- **Křik** – křičte jen v případě, že vás to neohrozí ještě víc. Násilníka tato vaše reakce může zastrašit, ale také v něm zvýšit jeho agresivitu a může vás začít škrtit. Křičte jen, když si myslíte, že vás někdo uslyší. Místo „pomoc“ je lepší křičet „hoří“, to přiláká zvědavce, a přitom je předem nevystraší.
- **Aktivní obrana** – pokuste se o ni jen, když útočník je sám a nemá zbraň. Musíte si být jistá, že to zvládnete psychicky. Do útoku musíte jít s plným odhodláním se bránit a útočnickovi způsobit velkou bolest a zranění. Nesmíte se bát ho pořádně praštit, jinak praští on vás a nebude vás vůbec šetřit. Útočte na bolestivá místa jako jsou oči, nos, genitálie – pokuste se ho přechodně zneškodnit. Aktivní obranu není vždy dobré použít, protože zvyšuje nebezpečí, zvláště když má oběť psychické zábrany.

Co mám dělat?

- Žáci se rozdělí do skupin a společně vymýšlejí možnosti řešení, jak by se po znásilnění zachovali
- **Jednej rychle!**

- Pokračování přednášky – seznámení žáků s postupem řešení
- Zavolat policii nebo o zavolání požádat někoho v blízkém okolí
- Nekoupat se ani nespřchovat – identifikace pachatele
- Nepřevlékat – případně oblečení dát do tašky a odevzdat na policii.
Žádném případě neprát
- Neuklízet a neupravovat místo činu, nic nevyhazovat
- Neošetřovat škrábance, ani nemýt ruce (kůže za nehty) a jiné zbytky ze znásilnění

V síti

- Představit žákům tento dokument, pustit vybrané ukázky (úvod k dalšímu tématu)

Pornografie (pokračování přednášky)

- Představit žákům problematiku pornografie. Upozornit na to, že sledování pornografie je v ČR legální od 18 let, zároveň ale zmínit, že je běžné pornografii sledovat, ale zdůraznit, že se jedná pouze o film a realita je zcela odlišná.
- Upozornit na to, že v případě pořizování polonahých či zcela nahých fotek a videí do 18 let, se jedná o dětskou pornografii, která je trestným činem. Ať už jde o pořizování fotek a videí dobrovolné či nedobrovolné.
- Seznámit žáky s pojmy sexting, grooming, nudes, sextape, catcalling a vysvětlit, že takové chování není v pořádku.

PŘESTÁVKA

AKTIVITY – ČÁST 2

- Pomůcky potřebné k realizaci programu: papíry s pojmy, psací potřeby, fotky, hra Twister (minimálně 3x)
- Pracovníci, kteří se účastní programu: Sociální pedagog
- Místo, ve kterém se program koná: Školní hřiště
 - V případě nepříznivého počasí možno konat v prostorech školy

Běž, zapamatuj, řekni, zapiš

- Na různé místa po hřišti (popřípadě tělocvičně) se položí papíry s pojmy (faktory) jak poznat u spolužáků syndrom CAN či jiný typ ubližování (šikana) Žáci se rozdělí do skupin. Aktivita se odstartuje a z každé skupiny vyběhne jeden z žáků který má za úkol doběhnout k pojmu, zapamatovat si ho, běžet nazpět ke spolužákům, sdělit jim ho. Tým si pojem zapiše a vyšle dalšího spolužáka na hledání pojmu. Takto hra

pokračuje, dokud nemá tým všechny pojmy či dokud nevyprší časový úsek deseti minut. Poté se s žáky pobavíme o zmíněných faktorech.

- Čas: 15 minut

Co se stalo?

- Žáci ve skupinách dostanou obrázky, které musí popsat a říct jaké emoce v nich obrázek vyvolává či jak se cítí
- Dalším úkolem je, aby se žáci pokusili vymyslet krátký příběh nebo vymyslet situaci, co se na obrázku děje nebo co se stalo a jak by osobě na obrázku pomohli
- Čas: 15 minut

Twister

- Pohybová hra
- U této aktivity zdůraznit, že to, že se člověk člověka dotkne může být i zábavnou formou, ale je důležité se naučit, co je zábava a to, co už člověku není příjemné
- Čas: 15 minut

Diskuse

- Ohlédnutí za druhým dnem
- Zpětná vazba od žáků

3. Den

Krátkodobé cíle:

- Uvědomit si vlastní tělo, své emoce, pocity a mít povědomí o tom, co je pro žáka příjemné a co nikoli
- Naučit žáky vnímat sebe samé jako jedinečné bytosti s určitými vlastnostmi a práce s nimi
- Seznámit žáky s externím pracovníkem, jeho prací a formami pomoci

AKTIVITY – ČÁST 1

- Pomůcky potřebné k realizaci programu: papíry, psací potřeby, záznamový arch pro aktivitu (viz příloha),
- Pracovníci, kteří se účastní programu: Sociální pedagog
- Místo, ve kterém se program koná: Třída

Opakování z minulého setkání

- Myšlenková mapa na téma syndrom CAN a jeho faktory

- Děti budou říkat co si vybaví pod tímto slovem, jeho příznaky/faktory a sociální pedagog bude jejich myšlenky psát na tabuli
- Čas: 5–10 minut

Lidské bingo

- Každý žák dostane záznamový arch (viz příloha)
- Jejich úkolem je požádat spolužáka, o kterém si myslí, že danou vlastnost má, aby se do políčka s danou vlastností podepsal – žáci o sobě zjišťují navzájem vlastnosti, o kterých ani nemuseli vědět, že je mají, nebo že je tak vnímají ostatní spolužáci
- Ten, kdo má tabulku vyplněnou volá „bingo“
- Čas: 15-20 minut

Co je příjemné mně nemusí být příjemné tobě

- Žáci dostanou 2 papírky na které napíší negativní pocity při kontaktu s lidmi.
(Například druhá osoba nesplňuje bezpečnou vzdálenost – je příliš intimní, nebo že dítě nemá rádo jakékoliv dotyky – ruky, nohy, ramene, objímání, pohlázení po vlasech...)
- Poté papírky vloží do krabice. Pár z nich vytáhneme a pobavíme se o nich.
- Čas: 10 minut

Ideální rodiče

- Žákům budou rozdány papíry a budou se snažit popsat, jak by pro ně vypadali ideální táta s mámou, nakreslit je a napsat ideální vlastnosti vysněných rodičů. Jakmile tento úkol splní, podtrhnou vlastnosti, které jejich vlastní rodiče mají.
- Na dolní část papíru poté napíší, jaké si myslí, že má vlastnosti rodič, který své dítě týrá, zanedbává či zneužívá
- Následuje diskuse, ve které vyzdvihneme kladné vlastnosti, které mají rodiče žáků
- Čas: 10-15 minut

PŘESTÁVKA

AKTIVITY – ČÁST 2

- Pomůcky potřebné k realizaci programu: projektor, případně papíry a psací potřeby
- Pracovníci, kteří se účastní programu: Externí pracovník z linky důvěry, Sociální pedagog jako dozor
- Místo, ve kterém se program koná: Třída

Návštěva externího pracovníka

- V druhé části programu si pozveme externího pracovníka z Linky důvěry Zlín

- Proběhne přednášky, kde pracovník žákům vysvětlí, v čem spočívá jeho práce, jak se mají v daných situacích zachovat a v čem všem jim může být nápomocný
- V závěru přednášky by pracovník uvedl nějaké případy z praxe vztahující se k probíranému tématu.
- Čas: 45 minut

4. Den

Krátkodobé cíle:

- Naučit žáky vyjádřit svůj názor, hodnotit a vyjádřit konstruktivní kritiku
- Vést žáky k práci s vlastními emocemi, umět je vyjádřit a pojmenovat

AKTIVITY – ČÁST 1

- Pomůcky potřebné k realizaci programu: Karty emocí, malý reproduktor
- Pracovníci, kteří se účastní programu: Sociální pedagog
- Místo, ve kterém se program koná: Třída

Opakování z minulého setkání

- Asociace pojmů
- Zvolíme žáka, který začne a ten musí říct slovo, které se významově vztahuje k jakémukoli z probíraných témat. Jakmile slovo řekne, na řadě je další žák který musí co nejrychleji říct další slovo, které ho napadne ke slovu předešlému. Jakmile slovo řekne, pokračuje další žák.
- Čas: 5 minut

Molekuly

- Žáci se volně pohybují po prostoru. Sociální pedagog pustí hudbu. Poté ji náhle vypne a vykřikne číslo (tak od 2 do 8). Hráči mají za úkol utvořit skupinky o daném počtu. Ten žák, který to nestihne a nedokáže se do žádné zařadit, vypadává.
- +druhá možnost hry: Hra zůstává stejná, pouze se rozšíří. Sociální pedagog zastaví hudbu a vyhlásí například „7 rukou“, žáci mají za úkol spojit se ve skupinách 7 rukami.
- Čas: 5-10 minut

Karty emocí

- Karty emocí rozmístíme na stůl a každý žák si vezme 1–3 karty, které vystihují to, jak se cítil během všech setkání a vysvětlí proč.
- Čas: 10 minut

BLA BLA BLA – nakažlivé emoce

- Žáci se budou pohybovat po prostoru a komunikovat mohou jen pomocí „bla, bla, bla” a tímto způsobem se dorozumívat s ostatními. Emoce jsou nakažlivé, a proto vždy novou emoci „předáme” jen jednomu žákovi, který pomocí „bla, bla, bla” přenáší emoci na ostatní spolužáky. Po určitém časovém intervalu se emoce změní.
- Využijeme emoce a pocity jako radost, smutek, smích, strach, nebojácnost, vztek, znučenost, ospalost, energičnost, zamilovanost, tajuplnost.
- Čas: 10 minut

Tichá pošta

- Žáci stojí v řadě za sebou. Dítě, které je poslední v řadě si vymyslí pohyb a předvede ho. (Složitější, více úkonů) Ve chvíli, kdy má pohyb vymyšlený, zaklepe na rameno osoby před ním a tento pohyb mu předvede. Takto aktivita pokračuje dál – na způsob tiché pošty. Žáci si navzájem předávají zprávy (pohyby) od ostatních. Snaží aby předávání bylo co nepřesnější což znamená, že si hráč musí co nejlépe zapamatovat předváděný úkon.
- Čas: 10-15 minut

PŘESTÁVKA

AKTIVITY – ČÁST 2

- Pomůcky potřebné k realizaci programu: Papíry A3, psací potřeby (hodně barev, lepidla, vodové barvy, fixy, nůžky), žolíkové karty, dotazníky
- Pracovníci, kteří se účastní programu: Sociální pedagog
- Místo, ve kterém se program koná: Třída

Vytvoření plakátu ve skupinách

- Ve druhé polovině posledního setkání, žáky rozdělíme do skupin. Každá skupina dostane papír A3 a pokusí se vytvořit plakát. Plakát se budou týkat všech probraných témat celého preventivního programu. Skupina může na plakátu shrnout všechna témata nebo si mohou vybrat téma, které je zaujalo nejvíce nebo je pro ně nejvíce důležité a toto téma zpracovat.
- Ke zpracování plakátu mohou využít jakoukoli techniku – pastelky, fixy, vodové barvy, obrázky... - fantazii se meze nekladou.
- Vypracovaný plakát poté představí ostatním spolužákům a krátce povypráví, co na plakátu zpracovali a proč. Vypracované plakáty se poté vyvěsí ve třídě, aby žáci věděli, že tato problematika zde zůstává i po skončení preventivního programu.

- Témata: syndrom CAN, aplikace Nepanicar, kontakty pomoci, sexuální násilí, tabu zóny, sexuální chování, znásilnění a pomoc, pornografie, city a emoce, přednáška externího pracovníka z Linky důvěry
- 25-30 minut

Konečná evaluace

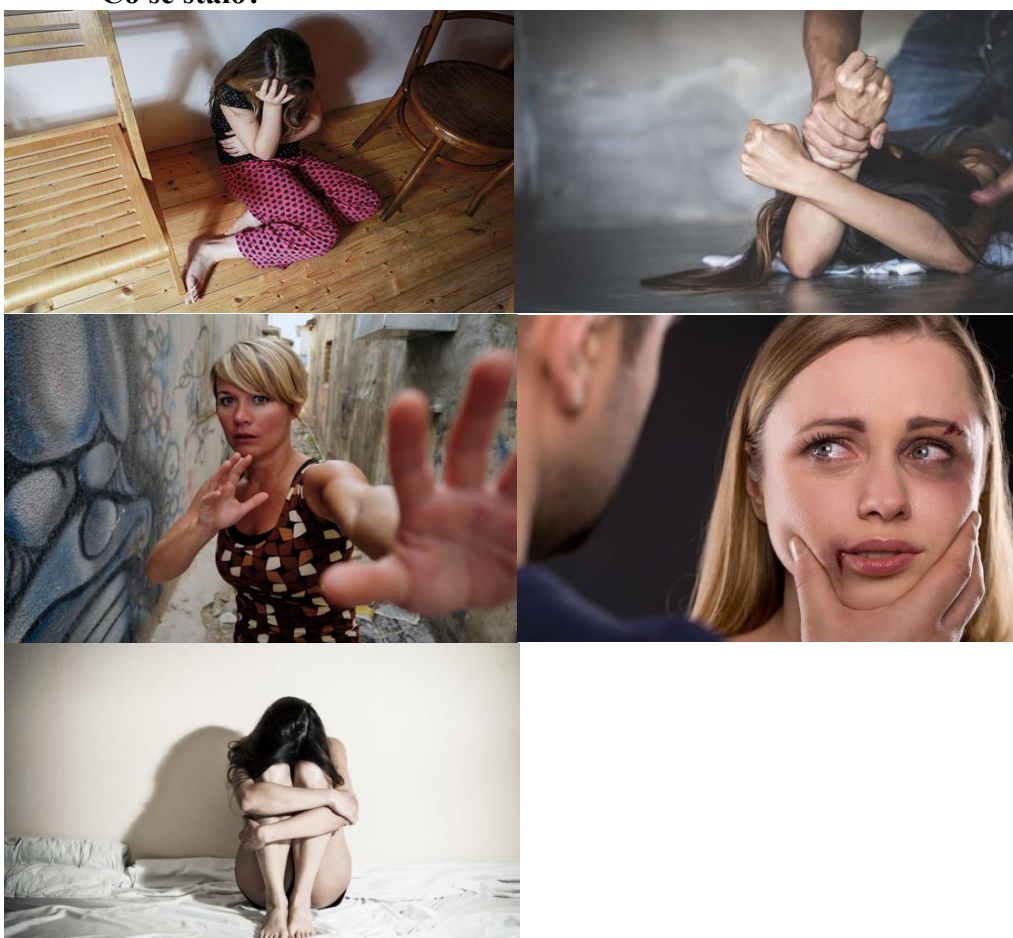
- „Žolíky“
 - Žákům se na stůl položí balíček žolíkových karet. Každý žák si jednu kartu vezme a podle druhu karty řekne cokoliv o průběhu uplynulého programu.
 - Červená karta – co se mi líbilo
 - Černá karta – co se mi nelíbilo
 - Eso až šestka – něco o druhých (např. čím mě někdo ze skupiny překvapil, potěšil)
 - Sedmička – něco o sobě.
 - Osmička až desítka, J, Q, K – celkově něco o skupině.
 - Žolík – něco o sociálním pedagogovi
- Dotazník
 - Žáci vyplní dotazník spokojenosti o preventivním programu.
 - Otázky:
 - Získali jste nové znalosti?
 - Jak jste se během preventivnímu cítili?
 - Vnímáme tato témata jako důležitá?
 - Líbil se vám program?
 - Co byste změnili nebo udělali jiným způsobem?
 - Bylo vám něco nepříjemného, pokud ano, co to bylo?
 - Jak byste tento program ohodnotili?
 - Mluvíte o těchto tématech s někým i mimo školu?
 - Dokázali byste v člověku, v některé z řešených situací, pomoci?
 - Mělo by se, podle vás, o těchto tématech více mluvit?
- Čas: 15-20 minut

PŘÍLOHY:

- **Kdy jde o znásilnění – nastříhat**

- Pokud jedna z osob s pohlavním stykem nesouhlasí
- Jde o násilný pohlavní styk
- Pokud jeden z aktérů požaduje antikoncepci, druhý ne, a sex i přesto proběhne
- Pokud je jedna z osob v bezvědomí, pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek a není schopen vnímat realitu
- V případě, kdy byl sex dobrovolný a během jeho průběhu jeden z aktérů požaduje konec, ale sex i přesto pokračuje dál

- **Co se stalo?**

- **Lidské bingo**

pracovitý	sportovec	chytrý	líný	přátelský
nepořádný	veselý	zapomnětlivý	stydlivý	usměvavý
kreativní	zvědavý	nedochvilný	rychlý	hodný
nápomocný	hlasitý	vtipný	nabručený	soutěživý

INTERNETOVÉ ZDROJE:

Kdo to je? [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra311>

Jak bojovat proti kultuře znásilnění? [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z:

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/13725-jak-bojovat-proti-kulture-znasilneni>

Znásilnění [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: o <https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/kriminalita-rizikove-chovani/znasilneni/definice-znasilneni.html>

Molekuly [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra195>

BLA BLA BLA – Nakažlivé emoce [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z:

[https://www.podporainkluze.cz/wp-content/uploads/2021/02/EMO-hry-](https://www.podporainkluze.cz/wp-content/uploads/2021/02/EMO-hry-aktivita.pdf?fbclid=IwAR1KUDWomXSIFmd1ZdgIdn4TrLcYIE0W-afQXDCcm4adQtcJriE2-8C76tI)

[aktivita.pdf?fbclid=IwAR1KUDWomXSIFmd1ZdgIdn4TrLcYIE0W-afQXDCcm4adQtcJriE2-8C76tI](https://www.podporainkluze.cz/wp-content/uploads/2021/02/EMO-hry-aktivita.pdf?fbclid=IwAR1KUDWomXSIFmd1ZdgIdn4TrLcYIE0W-afQXDCcm4adQtcJriE2-8C76tI)

Žolíky [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://cedu.cz/hra/zoliky>

ZDROJE OBRÁZKŮ:

<https://www.metro.cz/pachatele-znasilneni-sve-obeti-dobre-znaji-f21>

[/region.aspx?c=A171122_183820_metro-region_jsk](https://www.metro.cz/pachatele-znasilneni-sve-obeti-dobre-znaji-f21/region.aspx?c=A171122_183820_metro-region_jsk)

<https://www.stream.cz/ptam-se-ja-bez-vypichnuteho-oka-je-znasilneni-pro-soudy-jen-spatny-sex-rika-pravnicka-64340690>

<https://zoom.iprima.cz/zajimavosti/jak-caste-je-znasilneni-v-asii-se-ho-dopustila-ctvrtina-muzu>

<https://www.profairplay.cz/znasilneni-neni-vase-chyba/>

<https://g.cz/8-duvodu-proc-si-zeny-mohou-za-sve-znasilneni-samy/>